

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse, der afdækker om lovgivningen i tilstrækkelig grad sikrer at børn anbragt uden for hjemmet samt disses forældre bliver behandlet i overensstemmelse med FN's Børnekonvention.

FremSAT af Anna Wangenheim, Demokraatit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut
Medlem af Inatsisartut Aslak Wilhelm Jensen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Emanuel Nûko, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 5. maj 2022 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med forslaget vil Naalakkersuisut blive pålagt at udarbejde en redegørelse der afdækker at lovgivningen i tilstrækkelig grad sikrer om børn anbragt uden for hjemmet, samt disses forældre, bliver behandlet i overensstemmelse med FN's børnekonvention.

Forslaget fremsættes på baggrund af at Inatsisartuts Ombudsmand over flere år har bemærket alvorlige sagsbehandlingsfejl i kommunernes behandling ved anbringelse af børn. Yderligere afdækket et ph.d.-studie i foråret 2021 at børn som anbringes blandt andet ikke ved hvorfor de er anbragt, hvor længe de skal være anbragt eller hvor længe de kan blive boende hvor de bor.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under debatten var der bred enighed om at udfordringen med de socialt svigtede børn skal tages alvorligt. Der var enighed om at der skal findes en løsning. Blandt andet blev det diskuteret man kan styrke forældrekompetencer og den tidlige indsats. Dog blev det bemærket at der allerede foreligger en række redegørelser vedrørende på området. Yderligere blev det bemærket at Inatsisartutlov om støtte til børn er udarbejdet på grundlag af FN's børnekonvention, men at problemet består i håndhævelsen af lovgivningen. I forlængelse af dette bliver det spurgt til om Naalakkersuisut vil benytte muligheden for at sanktionere med tvangsbøder såfremt kommunalbestyrelsen påviser grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af myndighedsforpligtelser i henhold til loven.

3. Den styrkede indsats på børn- og ungeområdet 2020-2023

Naalakkersuisut og den danske regering blev i oktober 2019 enige om at styrke samarbejdet om indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland. Samarbejdet er udmøntet i initiativet "Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland"¹. Samarbejdet gennemføres i perioden 2020-2023. Det er afsat 80 mio. kr. til det tværgående arbejde. Det er igangsat 16 målrettede initiativer, hvor blandt andet en styrkelse af den kommunale sagsbehandling på børne- og ungeområdet indgår. I den sammenhæng anbefalede arbejdsgruppen blandt andet at det skulle implementeres fælles sagsbehandlingsprocedurer i de fem kommuner, og at der bør ske et kompetenceløft af medarbejdere og ledere i takt med at det gennemføres en socialfaglig understøttelse af implementeringen af et elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem.

4. Ombudsmandens undersøgelse af sager om anbringelse og hjemgivelse af børn

På baggrund af de udfordringer der i de senere år² har været knyttet til kommunernes overholdelse af reglerne på det forvaltningsretlige område, iværksatte Ombudsmanden i 2021 en undersøgelse af kommunernes sager om anbringelse og hjemgivelse af børn. Formålet med undersøgelsen var vejledning til chefer og medarbejdere inden for området, men samtidig at kunne give de politiske beslutningstagere, herunder Inatsisartut, en status der kan danne grundlag for refleksion og eventuelt nye tiltag. Undersøgelsen er gennemført i efteråret 2021. Ombudsmanden offentliggjorde resultatet af undersøgelsen i maj 2022.

Undersøgelsen bekræftede ombudsmandens indtryk af, at kommunerne i deres sagsbehandling af tunge og vigtige sager om børn er generelt udfordrede. Det er også ombudsmandens indtryk, at kommunerne fortsat begår alvorlige fejl, idet kommunerne generelt har problemer med at indhente de oplysninger eller gennemføre de undersøgelser, der kræves i forbindelse med en anbringelse af et barn uden for hjemmet eller hjemgivelse af et anbragt barn.

---

¹ [gronlandsk-dansk-tvaergaende-arbejde-for-en-styrket-indsats-for-udsatte-born-og-unge-i-gronland_dk.pdf \(socialstyrelsen.dk\)](#)

² De store udfordringer med kommunernes sagsbehandling omtales i Ombudsmandens årsberetninger for 2019, 2020 og 2021.

Det er ombudsmandens opfattelse, at kommunerne i særlig høj grad ikke får udarbejdet skriftlige afgørelser til sagens parter. Ombudsmanden konkluderer ligeledes, at kommunerne i høj grad ikke får indhentet udtalelser fra anbringelsesstedet i forbindelse med hjemgivelse af et barn, der er anbragt uden for hjemmet. Ombudsmanden konkluderer endvidere, at kommunerne i høj grad ikke får afholdt samtaler med barnet. Dette gælder både i forbindelse med anbringelsessagerne og hjemgivelsessagerne.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder grund til at bemærke at i henhold til gældende regler³ skal myndighederne i forbindelse med afgørelser vedrørende barnet, tage højde for barnets egne synspunkter, under hensyntagen til barnets alder og modenhed.

Ligeledes finder udvalget grund til at bemærke kommunerne fortsat ser ud til at have udfordringer med at overholde de forvaltningsregler der blandt andet har til formål at sikre at kommunerne forbereder sager på en måde som giver sikkerhed for, at der på et forsvarlig grundlag træffes en rigtig afgørelse, og at dette sker på trods af den igangværende ekstraordinære indsats.

6. Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse

---

³ Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn, med senere ændringer, § 2:

§ 2. Afgørelser efter denne Inatsisartutlov skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet.

Stk. 2. I alle forhold vedrørende barnet skal der tages hensyn til barnets egne synspunkter med behørig hensyntagen til barnets alder og modenhed.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hans Peter Poulsen
Formand

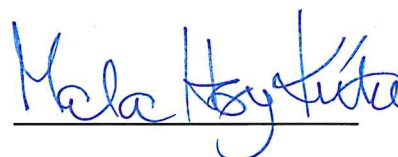
Anna Wangenheim
Næstformand

Eqaq Høegh

Mikivuk Thomassen

Mala Høy Kúko

Aslak Wilhelm Jensen

Emanuel Nûko